

dat hij aan Kaltenbrunner had gedaan, was overgegaan tot de executies waartoe hij volgens eigen zeggen pas 'in augustus, vermoedelijk midden augustus', een algemene machtiging zou ontvangen. Het tekent de gezindheid van de *Höhere SS- und Polizeiführer* en alles wijst er op dat de nieuwe *Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD* en de chef van zijn *Abteilung IV* van diezelfde gezindheid waren vervuld.

Deppner was het die bij het volgen van de nieuwe richtlijnen een centrale plaats ging innemen. De 'SD' had (wij herinneren aan de eerder gegeven cijfers) in Nederland medio augustus ruim elfduizend gevangenen in handen. Wie hunner kwamen er voor in aanmerking, onmiddellijk doodgeschoten te worden? De drukbezette Rauter had geen tijd om zich in die vraag te verdiepen en Schöngarth, pas enkele weken in functie, miste er de kennis voor. Deppner daarentegen had bijna vier jaar lang de leiding gehad bij de bestrijding van de Nederlandse illegale groepen, bezat daar een goed overzicht van en zat op een punt waarop hij, voorzover hij daar behoefte aan gevoelde, gemakkelijk toegang had tot alle dossiers. De belangrijkste gevangen genomen illegale werkers zaten in die tijd niet in het concentratiekamp Amersfoort opgesloten (dat werd in de eerste plaats gebruikt om er ontduikers van de arbeidsinzet in vast te houden) maar in het concentratiekamp Vught, waar zij zich òf onder de overige gevangenen bevonden (dan hadden zij dus slaappleatsen in de barakken, namen deel aan de appels en moesten overdag werken) òf, in de regel met meerderen tegelijk, achter slot en grendel zaten in een van de cellen van de kampgevangenis, de z.g. 'bunker'.

BdS (Schöngarth) 'stark entrüstet und erklärte mir, dass er persönlich auch nicht fragen könnte oder gefragt wurde, ob ihm etwas passe oder nicht, seine Befehle seien eindeutig . . . und deshalb durchzuführen, und jeder, der die obliegenden Pflichten nicht erfülle, werde von ihm persönlich vor ein Standgericht gestellt. Die Illegalität wächse von Tag zu Tag, Verstärkungen für die Sicherheitspolizei seien schon wiederholt und immer vergeblich aus Berlin angefordert worden. Es käme in diesem Kampf auf den letzten Einsatz jedes Einzelnen an, und Repressivmassnahmen und Exekutionen an Ort und Stelle seien in Ausnahmeständen in jedem Kriege schon dagewesen und würden von den anderen Kriegsführenden genau so angewendet' (PRA-Groeningen, p.v. B. G. Haase (15 febr. 1947 en volgende dagen), p. 15 (Doc I-612, a-5)) (bij dat laatste tekenen wij aan dat het Amerikaanse en het Britse oorlogsrecht wel het nemen van represailles toestonden maar dat het van de zijde van de Amerikaanse en Britse legers tijdens de veldtocht in Europa nimmer tot represailles is gekomen).

Haase beweert, bij die gelegenheid ook geprotesteerd te hebben tegen de *Silbertanne*-moorden die hij 'unüberbietbar minderwertig' zou hebben genoemd (a.v.). Inderdaad, na eind augustus '44 vonden geen *Silbertanne*-moorden meer plaats (er waren in totaal op zijn minst vier-en-vijftig Nederlanders als slachtoffer bij gevallen) – het kan zijn dat Rauter en Schöngarth van mening waren dat van 'Exekutionen an Ort und Stelle' voldoende afschrikwekkend effect zou uitgaan.